

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

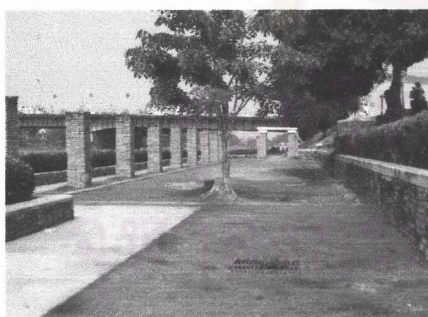
ในบทนี้เป็นการสรุปภาพรวมของปัญหาที่ได้จากการสังเกตลักษณะทางกายภาพ ข้อมูลกิจกรรม ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้มาใช้บริการภายในโครงการสวนชมน่าน แบ่งการวิเคราะห์และสรุปปัญหาได้ดังนี้

1. ปัญหาที่พบเฉพาะในแต่ละพื้นที่ทั้ง 6 ส่วนของโครงการ
2. ภาพรวมของปัญหาที่พบภายในโครงการ
3. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

6.1 การวิเคราะห์และสรุปปัญหาที่พบในแต่ละพื้นที่โครงการ

จากข้อมูลการสังเกต แจกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ นำมาทำการวิเคราะห์และแยกปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่สวนโดยทำการแยกวิเคราะห์ในแต่ละส่วน (พื้นที่ลานวัดราชบูรณะ , พื้นที่อฒจันทร์ชมเรือ , พื้นที่ลานหอนาฬิกา , พื้นที่ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น , พื้นที่พิพิธภัณฑสถาน และพื้นที่ลานอนุประสงค์กลางแจ้ง) สามารถสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ได้ดังนี้

6.1.1 พื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะ

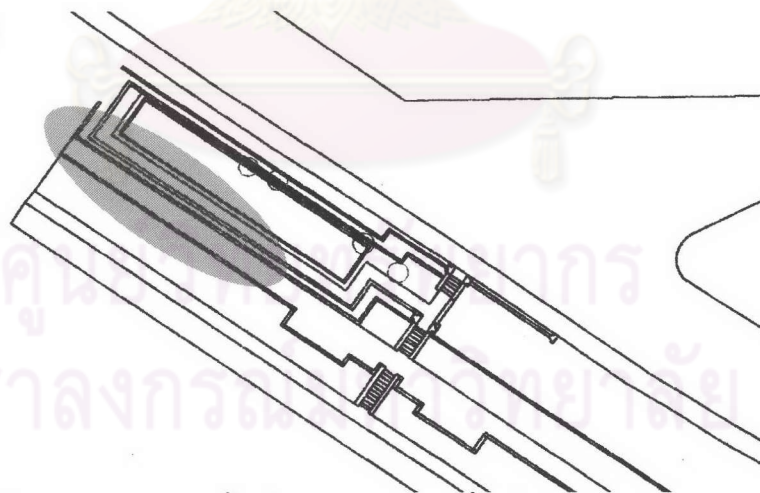
ภาพที่ 6.1.1-1 และ 6.1.1-2 แสดงพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะในช่วงเวลาบ่าย

การวิเคราะห์ : พบว่า มีการใช้งานที่ค่อนข้างจะเบาบาง กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการนั่งพักผ่อน พุดคุย อีกทั้งมีกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่องกับพื้นที่อื่นๆ ในสวน อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังนี้

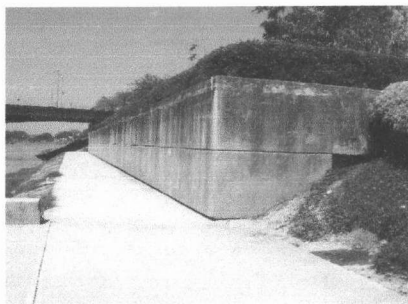
- 1) มีแนวความคิดในการออกแบบที่คำนึงเรื่องภาพลักษณ์ที่ต้องการให้มีความสัมพันธ์กับวัดราชบูรณะซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้าม ซึ่งทำให้คนไม่กล้าเข้าไปใช้
- 2) พื้นที่ที่อยู่ใกล้กับลานหน้าวัดราชบูรณะส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ไม่ค่อยมีกิจกรรมคึกคัก เช่น วัดราชบูรณะ หรือเขตการศึกษาที่ 7 ส่งผลให้พื้นที่ที่มีการใช้งานที่ค่อนข้างเบาบางด้วยเช่นกัน
- 3) พื้นที่บริเวณลานเปิดโล่งมากเกินไป ทำให้ผู้ไปใช้เกิดความรู้สึกกลัวและไม่เป็นส่วนตัว อีกทั้งมีจำนวนของต้นไม้ไม่พอ ไม่ร่มรื่น

ปัญหาที่พบ : ข้อมูลที่ได้ทำการสัมภาษณ์และสังเกตในพื้นที่ พบปัญหาดังนี้

- 1) มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่เพียงพอ เช่น ไม่มีห้องน้ำสาธารณะหรืออยู่ไกลจากห้องน้ำสาธารณะที่มีอยู่ ทำให้ผู้ไปทำกิจกรรมเลือกที่จะไม่ไปใช้ลานวัดราชบูรณะ และพื้นที่อยู่ไกลจากแหล่งคนหมู่มากส่งผลให้มีคนไปใช้จำนวนน้อย
- 2) มีจุดอับสายตาบริเวณพื้นที่ปลายสุดของสวนชมนาน เนื่องจากเป็นพื้นที่ต่างระดับกันและมีการก่อสร้างกำแพงขึ้นมาเพื่อกันดิน โดยเฉพาะถ้ามองจากบริเวณเส้นทางด้านบนของสวนจะไม่สามารถเห็นคนที่กำลังทำกิจกรรมในด้านล่างได้

ภาพที่ 6.1.1-3 ผังแสดงพื้นที่จุดอับสายตาในพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะ

ภาพที่ 6.1.1-4 แสดงพื้นที่บริเวณลานหน้าวัดราชบูรณะที่เป็นจุดอับสายตา

บริเวณนี้

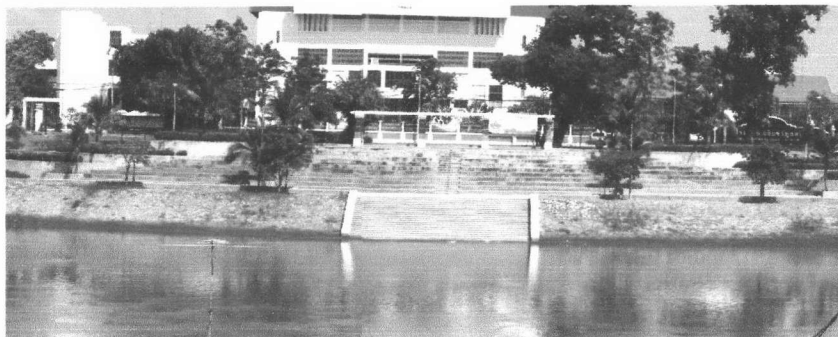
ภาพที่ 6.1.1-5 แสดงมุมมองไปยังบริเวณอับสายตา
ในพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะ

6.1.2 พื้นที่อัมจันทร์ชมเรือ

การวิเคราะห์ : จากแนวความคิดในการออกแบบที่ต้องการให้พื้นที่เป็นเสมือนจุดรวมคนที่ใช้ประจำวัน เพราะพื้นที่มีความต่อเนื่องกับโรงเรียน และสถานที่ราชการต่างๆ แต่พบว่า การใช้งานที่เกิดขึ้นในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับแนวความคิดที่กำหนดไว้ เนื่องจากในพื้นที่นี้มีการใช้งานที่เบาบาง ทั้งในช่วงเวลากลางวันและช่วงเวลายืน แต่พื้นที่ลานหอนาฬิกากลับเป็นส่วนที่รองรับกิจกรรมดังกล่าวที่เกิดขึ้นแทน จะเห็นได้จากในช่วงวันจันทร์-ศุกร์ ช่วงเวลาโรงเรียนเลิก จะพบผู้ปกครอง และนักเรียนมานั่งรอเป็นจำนวนมากในบริเวณลานหอนาฬิกา

ภาพที่ 6.1.2-1 แสดงพื้นที่อัมจันทร์ชมเรือในช่วงเวลากลางวัน

ภาพที่ 6.12.2-2 แสดงพื้นที่อ้อมจันทร์ชมเรือในช่วงเวลากลางวัน

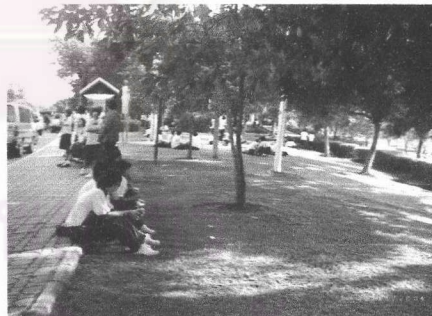
สาเหตุที่ทำให้การใช้งานไม่สอดคล้องกับแนวความคิด สาเหตุอาจเนื่องมาจาก

- 1) ในส่วนของพื้นที่อ้อมจันทร์ชมเรือมีลักษณะเป็นลานพื้นที่ลาดแข็ง ทำให้เสียพื้นที่ไปเป็นลาน มีจำนวนต้นไม้ไม่พอ ในช่วงเวลากลางวันมีความร้อนมากกว่าในพื้นที่ลานหอนาฬิกา ส่งผลให้ผู้ที่มาทำกิจกรรมเลือกที่จะไปใช้ในพื้นที่ลานหอนาฬิกามากกว่า
- 2) ก่อนการก่อสร้างโครงการ พื้นที่บริเวณเขตการศึกษาที่ 7 เดิมเป็นที่ตั้งของโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลกแต่ในปัจจุบันย้ายออกไปยังบริเวณอื่น ทำให้บริเวณนี้มีจำนวนนักเรียนลดน้อยลง ส่งผลให้มีผู้ใช้พื้นที่อ้อมจันทร์ชมเรือน้อยลงด้วย โดยเฉพาะในช่วงเวลาเย็น

พื้นที่อ้อมจันทร์ชมเรือ

พื้นที่ลานหอนาฬิกา

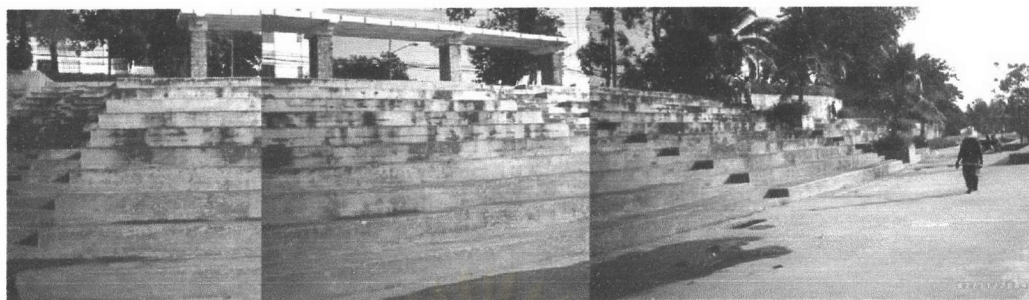

ภาพที่ 6.1.2-3 และ 6.1.2-4 เปรียบเทียบระหว่างพื้นที่อ้อมจันทร์ชมเรือกับพื้นที่ลานหอนาฬิกาในช่วงเวลาเย็น

ปัญหาที่พบ : มีอุปกรณ์สนามไม่เพียงพอ เช่น เก้าอี้ หรือม้านั่ง ทำให้พื้นที่ไม่เหมาะกับการนั่งเล่น อีกทั้งบางแห่งมีลักษณะที่ทึบ มีด มีแสงไฟจำนวนน้อยเนื่องจากเสาไฟถูกทำลาย ส่งผลให้คนเลือกที่จะมาใช้พื้นที่อ้อมจันทร์ชมเรือน้อย หรือใช้เวลาที่จะอยู่ในพื้นที่นี้น้อย

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่ทำกิจกรรมในพื้นที่อ้อมจันทร์ชมเรือทราบว่า

ต้องการให้มีการเพิ่มแสงสว่างภายในพื้นที่และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น น้ำดื่มสาธารณะ หรือที่นั่งบริเวณในสวน เป็นต้น

ภาพที่ 6.1.2-5 แสดงพื้นที่ส่วนอฒจันท์ชมเรือ

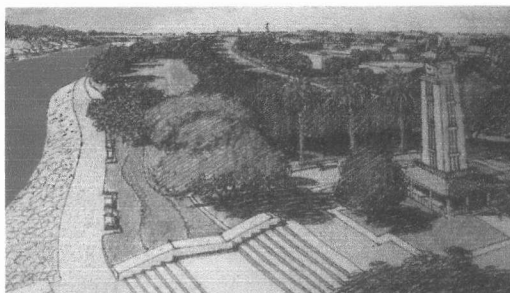
ภาพที่ 6.1.2-6 แสดงพื้นที่ส่วนสนามหญ้าบริเวณอฒจันท์ชมเรือ

6.1.3 พื้นที่ลานหอนาฬิกา

การวิเคราะห์ : จากแนวความคิดของผู้ออกแบบที่ต้องการสร้างจุดหมายตาภายในพื้นที่นี้ แต่ในปัจจุบันพบว่า ยังไม่มีการก่อสร้างเกิดขึ้น พื้นที่เป็นเพียงเนินดินมีการปลูกไม้ประดับเท่านั้น และจากข้อมูลที่ได้สอบถามวิศวกรประจำเทศบาลนครพิษณุโลกทราบว่า ไม่มีโครงการก่อสร้างต่อ เนื่องจากการขาดงบประมาณในการก่อสร้าง ทำให้โครงการขาดจุดหมายตาซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญ

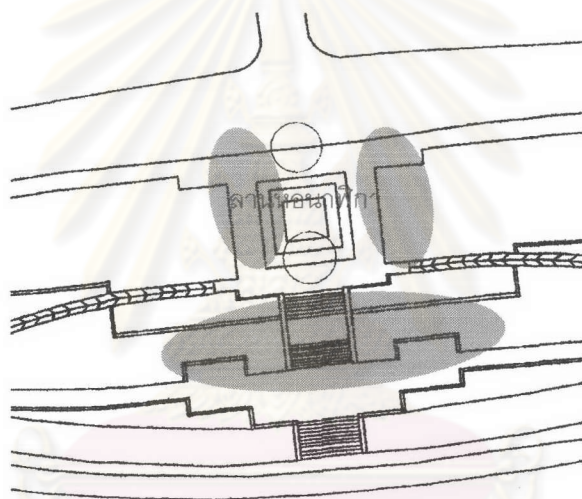

ภาพที่ 6.1.3-1 แสดงพื้นที่บริเวณลานหอนาฬิกาที่มีโครงการก่อสร้างจุดหมายตา

ภาพที่ 6.1.3-2 แสดงลักษณะของหอนาฬิกาตามแนวความคิดที่ออกแบบ

ข้อมูลจากการสังเกตพบว่า ในช่วงเวลาเย็นมีผู้มาทำกิจกรรมในบริเวณนี้มากกว่าพื้นที่อิมจันทร์ชมเรือและลานวัดราชบูรณะ เนื่องจากสามารถรองรับกิจกรรมที่เกิดขึ้นได้ เช่น มีที่นั่งรองรับและพื้นที่นั่งเล่นได้ดีกว่าส่วนของอิมจันทร์ชมเรือ คือไม่โล่งเกินไป มีต้นไม้ปกคลุมอยู่ ทำพื้นที่ลานหอนาฬิกาเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีคนไปนั่งเล่นบริเวณใต้ต้นไม้อยู่ตลอดเวลา

ภาพที่ 6.1.3-3 ผังแสดงพื้นที่ที่คนนิยมนั่งเล่นในลานหอนาฬิกา

ปัญหาที่พบ : จากการสัมภาษณ์ความต้องการของผู้ทำกิจกรรมในบริเวณนี้พบว่า ต้องการให้เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น น้ำดื่มสาธารณะ เพราะผู้ที่มาทำกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการออกกำลังกาย เช่น วิ่ง ติแบดมินตัน เป็นต้น

6.1.4 พื้นที่ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น

การวิเคราะห์ : พื้นที่ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่นมีการใช้งานและมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างหนาแน่น มีกิจกรรมแบบเบา เช่น การนั่งเล่น พักผ่อน และกิจกรรมหนัก เช่น ติแบดมินตัน เป็นต้น อีกทั้งในช่วงเทศกาล หรืองานประจำปีต่างๆ พื้นที่สามารถรองรับกิจกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องมาจากพื้นที่บริเวณพิพิธภัณฑสถานฯ ได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 6.1.4-1 และ 6.1.4-2 แสดงกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายใน
พื้นที่ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น

ในส่วนของสนามเด็กเล่น มีตำแหน่งที่อยู่ใกล้กับเส้นทางสัญจรและถนน ได้มีการใช้พืชพรรณมาช่วยในการออกแบบ แบ่งกันระหว่างพื้นที่สนามเด็กเล่นกับพื้นที่รอบข้าง เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเด็กที่มาเล่นภายในสนาม แต่ยังคงขาดที่นั่งสำหรับผู้ปกครองเพื่อนั่งดูเด็ก และสนามเด็กเล่นมีลักษณะที่เก่าไม่ได้รับการปรับปรุงดูแล

พรรณไม้ที่ปลูกเพื่อเป็น
รั้วป้องกันอันตราย

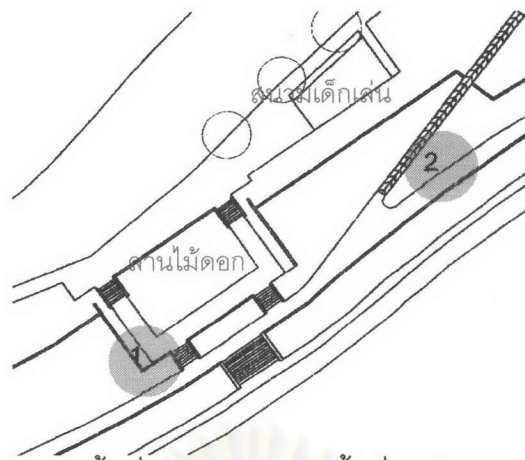
ภาพที่ 6.1.4-4 แสดงการใช้พรรณไม้เพื่อป้องกันอันตรายในพื้นที่สนามเด็กเล่น

ปัญหาที่พบ : บางบริเวณในพื้นที่พบว่า มีมุมลับสายตาคน เนื่องจากพื้นที่มีการเปลี่ยนระดับกันระหว่างพื้นของลานไม้ดอกกับพื้นที่สนามหญ้าด้านข้าง อีกทั้งมีกลุ่มของพรรณไม้ที่ปลูกหนาที่บ ส่งผลให้มักมีกลุ่มคนมามั่วสุม หรือสูบบุหรี่กัน เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

บริเวณเนินที่พบว่า
เป็นจุดที่อับสายตา

ภาพที่ 6.1.4-3 แสดงตำแหน่งได้ต้นไม้ในพื้นที่
ลานไม้ดอกที่มักพบว่ามีคนมามั่วสุมกัน

ภาพที่ 6.1.4-5 ผังแสดงพื้นที่จุดอับสายตาในพื้นที่ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น

ภาพที่ 6.1.4-7 แสดงพื้นที่ลับสายตาที่ 1 ในบริเวณ
ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น

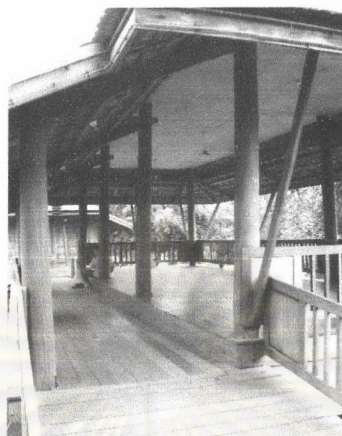

ภาพที่ 6.1.4-6 แสดงพื้นที่ลับสายตาที่ 2 ในบริเวณ
ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น

6.1.5 พื้นที่พิพิธภัณฑชาวมุข

การวิเคราะห์ : พบว่า ในปัจจุบันไม่มีการก่อสร้างอาคารเรือนแพในน้ำที่เชื่อมต่อจากกระเบื้องบันไดและอาคารพิพิธภัณฑชาวมุขบนดินตามแนวความคิดในการออกแบบ จากข้อมูลในการสอบถามวิศวกรประจำเทศบาลนครพิษณุโลกทราบสาเหตุที่ยังไม่มีการก่อสร้าง เนื่องมาจากการ

ขาดงบประมาณ มีเพียงแต่ส่วนของอาคารพิพิธภัณฑ์ชาวแพที่อยู่บนดินเท่านั้น ส่งผลให้ขาดความสอดคล้องกับแนวความคิดในการออกแบบ อีกทั้งในช่วงวันธรรมดาหรือวันปกติจะไม่ค่อยมีการใช้พื้นที่ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ เพราะขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 6.1.5-1 แสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ช่วงเวลากลางวัน

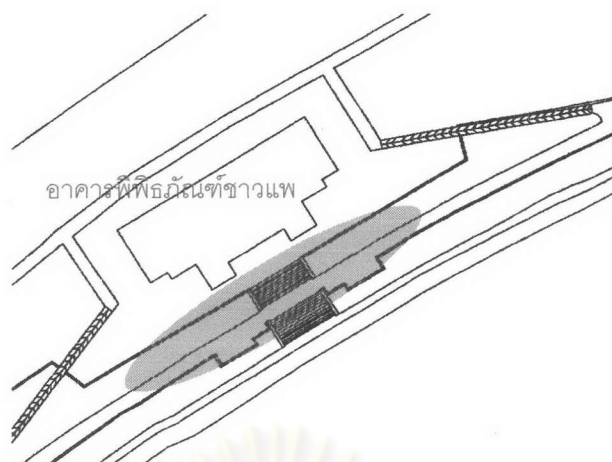
แต่ในช่วงวันที่มีเทศกาลประเพณีต่างๆ มีการใช้พื้นที่บริเวณพิพิธภัณฑ์ชาวแพได้เป็นอย่างดี มีทั้งการจัดกิจกรรมทั้งในบริเวณด้านหน้าของพิพิธภัณฑ์และภายในอาคารของพิพิธภัณฑ์ ซึ่งมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นกันอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 6.1.5-2 แสดงพื้นที่บริเวณด้านหน้าพิพิธภัณฑ์ชาวแพในช่วงวันที่มีเทศกาล

ปัญหาที่พบ : สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีไม่ได้รับการปรับปรุง ซึ่งเป็นความต้องการหลักของผู้ที่มาทำกิจกรรมในพื้นที่ที่ต้องการให้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น ในส่วนของอาคารพิพิธภัณฑ์ชาวแพในช่วงเวลากลางวันเมื่อไม่มีการจัดกิจกรรมจะเป็นอาคารโล่ง มีผู้คนไปนอนพักหรือนอนเล่นบ้าง ในบางวันเป็นกลุ่มคนพนันจรรยา ทำให้นักท่องเที่ยวหรือผู้คนที่สนใจจะดูอาคารไม่กล้าที่จะเข้าไปเดินชม

พื้นที่อันตรายในบริเวณพิพิธภัณฑ์ชาวแพ คือ พื้นที่บริเวณด้านหลังของพิพิธภัณฑ์ซึ่งมักจะเป็นพื้นที่ที่กลุ่มของวัยรุ่นมาจับจอง ทำให้ผู้คนไม่นิยมเดินผ่านบริเวณนั้น

ภาพที่ 6.1.5-3 ผังแสดงพื้นที่ที่มีกลุ่มวัยรุ่นมาจับจองในบริเวณพิพิธภัณฑสถาน

ภาพที่ 6.1.5-4 แสดงพื้นที่บริเวณด้านหลังพิพิธภัณฑสถาน

6.1.6 พื้นที่ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

การวิเคราะห์ : พบว่า พื้นที่นี้มีการใช้งานอยู่ตลอดในทุกๆวันทั้งในช่วงเวลาวันธรรมดา โดยเฉพาะการใช้พื้นที่เป็นสถานที่เต้นแอโรบิก ซึ่งเป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้มีผู้มาออกกำลังกายมากขึ้น อีกทั้งในช่วงเวลาที่มีเทศกาล งานประจำปี พื้นที่นี้จะเป็นลาน เวทีชุมนุม และจัดงานประกวดต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของผู้ออกแบบที่ต้องการให้พื้นที่มีการใช้งานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลาย

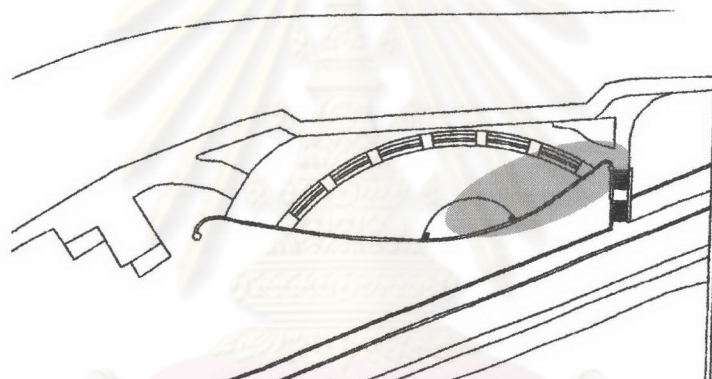

ภาพที่ 6.1.6-1 แสดงกิจกรรมเต้นแอโรบิกในพื้นที่ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

ภาพที่ 6.1.6-2 แสดงกิจกรรมที่เกิดในลานอเนกประสงค์กลางแจ้งในวันเทศกาล

ปัญหาที่พบ : ผู้ที่มาทำกิจกรรมส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้ดีขึ้นในด้านของรูปแบบและความสวยงาม ส่วนพื้นที่ที่ล้มสลายตาและอาจทำให้เกิดอันตรายได้อยู่บริเวณด้านหลังของเวทีกลางแจ้ง เป็นพื้นที่ที่คนไม่นิยมไปใช้หรือไม่สามารถเดินผ่านได้

ภาพที่ 6.1.6-3 ผังแสดงพื้นที่บริเวณด้านหลังเวทีกลางแจ้ง

ภาพที่ 6.1.6-4 แสดงพื้นที่บริเวณด้านหลังเวทีกลางแจ้ง

6.2 สรุปภาพรวมของโครงการ

จากข้อมูลการวิเคราะห์ในข้อ 6.1 สามารถสรุปปัญหาที่พบ ได้ดังนี้

1. การใช้พื้นที่
2. องค์ประกอบภายในสวน
3. ความปลอดภัยในสวน
4. การดูแลรักษาและการจัดการ
5. การใช้พืชพรรณ

6.2.1 การใช้พื้นที่ พบปัญหาดังนี้

1. ปัญหาการกระจายตัวของการใช้งาน

จากข้อมูลในการสังเกตพื้นที่สวนชุมชนด้านกิจกรรมการใช้งาน เมื่อนำผังกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ในช่วงเวลา 05.00–10.00 น., 10.00-13.00 น. และ 13.00-16.00 น. มาซ้อนทับกัน เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวมีกิจกรรมที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน พบว่ามีการกระจายตัวของผู้ใช้สวนไม่ทั่วพื้นที่โครงการ โดยพื้นที่ที่มีกิจกรรมเกิดขึ้นหนาแน่นคือ พื้นที่ตั้งแต่ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น, ลานพิพิธภัณฑ์ชาวแพ และลานอเนกประสงค์ (มีความหนาแน่นของผู้ใช้เพิ่มขึ้นตามลำดับ) ส่วนพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะและอัฒจันทร์ชมเรือเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นเบาบาง

ภาพที่ 6.2.1-1 แสดงพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะในช่วงเวลาเย็น

ภาพที่ 6.2.1-2 แสดงพื้นที่ข้างลานอเนกประสงค์กลางแจ้งในช่วงเวลาเย็น

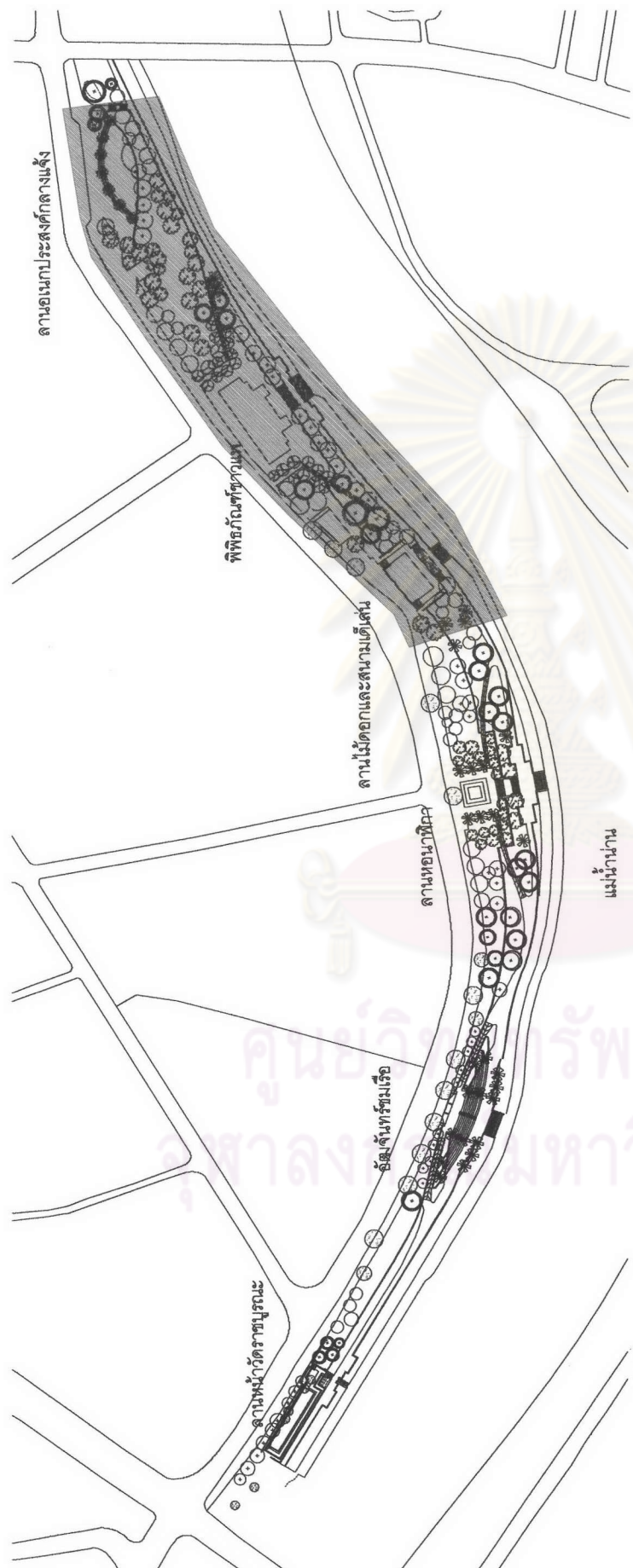
ภาพที่ 6.2.1-3 แสดงพื้นที่หน้าพิพิธภัณฑสถานกลางแจ้งในช่วงเวลาเย็น

โดยเหตุผลที่คนส่วนใหญ่ไม่นิยมไปใช้ในพื้นที่ลานวัดราชบูรณะ (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์) คือ ความรู้สึกที่พื้นที่ไม่ปลอดภัย มีผู้คนไปใช้น้อย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกน้อย ซึ่งตามหลักการออกแบบสวนสาธารณะของ Marcus & Francis ได้กล่าวไว้ว่า การใช้พื้นที่ภายในสวนสาธารณะควรมีการกระจายตัวของผู้ใช้ในทุกส่วนของผังอย่างทั่วถึง เพื่อไม่ให้เกิดความแออัดหรือเบาบางเพียงบางส่วน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

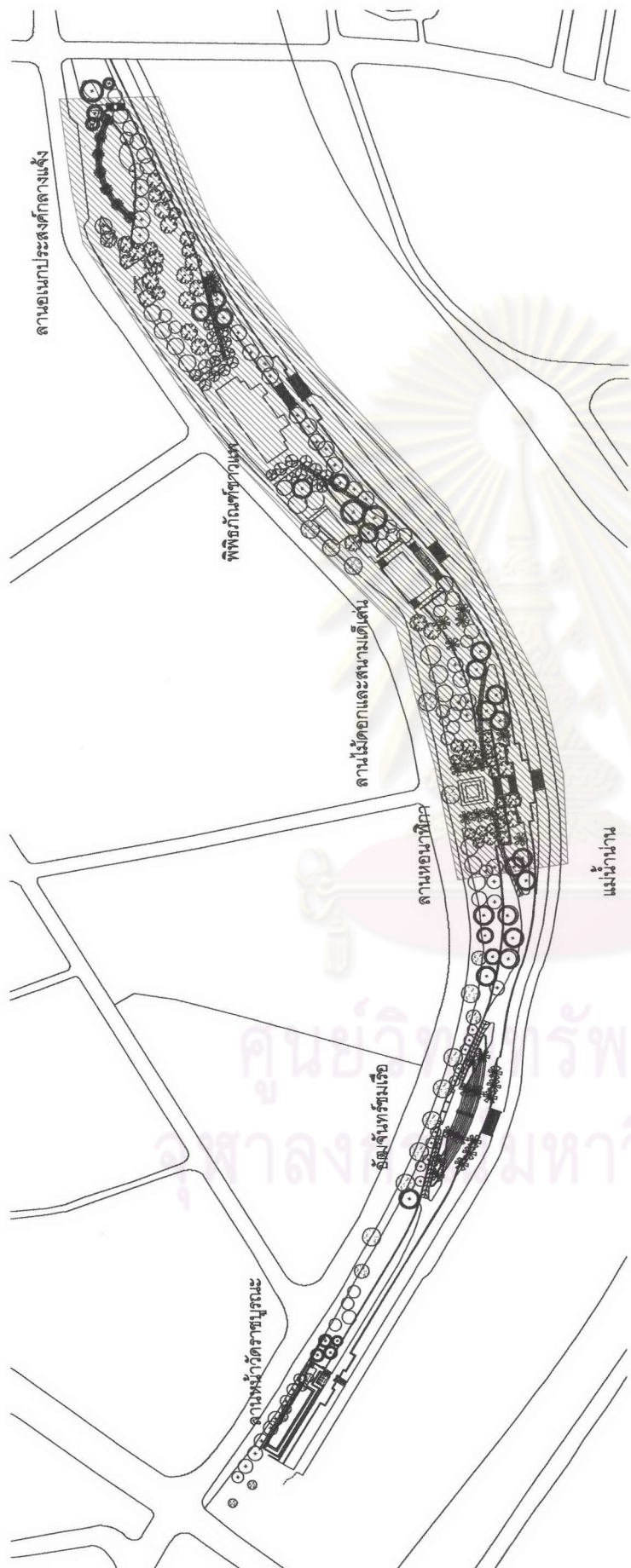

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 6.2.1-5 ผังแสดงการเกิดกิจกรรมเมื่อนำกิจกรรมของแต่ละวันมาซ้อนทับกันในช่วงเวลา 13.00 -16.00 น.

<p>สัญลักษณ์</p>	<p>พื้นที่ที่พบวามีกิจกรรมหนาแน่น</p>
------------------	---------------------------------------

ภาพที่ 6.2.1-4 ผังแสดงการเกิดกิจกรรมเมื่อมีโอกาสของแต่ละวันมาซ้อนทับกันในช่วงเวลา 16.00 -20.00 น.

<p>สัญลักษณ์</p>	<p>พื้นที่ที่พบวามีกิจกรรมหนาแน่น</p>
------------------	---------------------------------------

2. การมีอาณาเขตครอบครอง (Territoriality)

เนื่องจากพื้นที่ของโครงการสวนชุมชนนี้เป็นพื้นที่เปิด ไม่มีขอบเขตการปิด-เปิด ในการให้บริการ ทำให้มีหลากหลายประเภทสามารถเข้ามาใช้ในพื้นที่โครงการได้ตลอดเวลา ส่งผลให้ในบางพื้นที่ของสวนมีคนบางกลุ่มที่เข้าไปยึดครองและทำให้กลุ่มคนอื่นที่เข้ามาทำกิจกรรมในไม่กล้าที่จะผ่าน หรือเข้าไปใช้พื้นที่ด้วย เช่น พื้นที่บริเวณใต้ต้นไม้ในลานหอนาฬิกา

ภาพที่ 6.2.1-7 แสดงพื้นที่บริเวณลานหอนาฬิกาที่มีคนมานอนจับจองพื้นที่

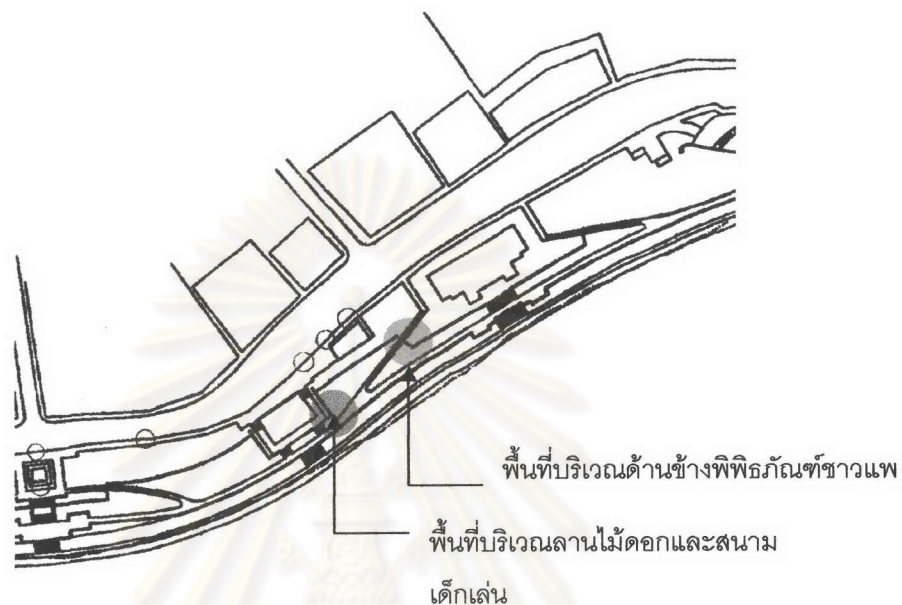
ภาพที่ 6.2.1-8 แสดงกลุ่มคนที่มานั่งดื่มสุรากันในพื้นที่โครงการ

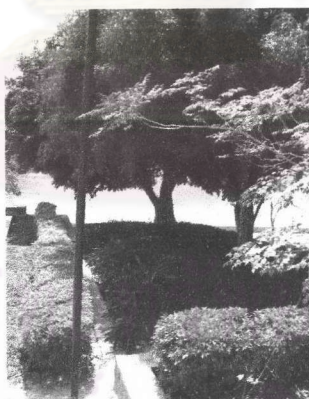
ภาพที่ 6.2.1-9 แสดงพื้นที่บริเวณด้านหลังพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
ที่มีคนมานั่งจับจองพื้นที่

3. การใช้พื้นที่ทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม

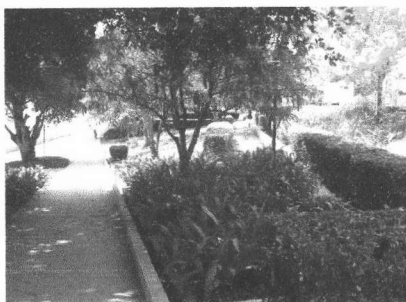
ในบางพื้นที่ของสวนสาธารณะจะมีการออกแบบที่ทำให้เกิดจุดอับ และลับสายตาคน ซึ่งทำให้พื้นที่แห่งนั้นกลายเป็นแหล่งที่มักจะมีคนมานั่งจับกลุ่มสูบบุหรี่ หรือดื่มสุรา เช่น พื้นที่บริเวณด้านข้างของพิพิธภัณฑสถานชาวแพ และพื้นที่ลานไม้ดอก

ภาพที่ 6.2.1-10 ผังแสดงตำแหน่งของพื้นที่ที่เอื้อต่อกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม

ภาพที่ 6.2.1-11 แสดงพื้นที่ได้ต้นไม้บริเวณลานไม้ดอก

ภาพที่ 6.2.1-12 แสดงพื้นที่บริเวณข้างพิพิธภัณฑสถานชาวแพ

6.2.2 องค์ประกอบภายในสวน แบ่งออกดังนี้

1. ที่จอดรถ

ปัจจุบันที่จอดรถของโครงการสวนชมม่านระยะที่ 1 คือบริเวณริมถนนที่เลียบริมขนานไปกับโครงการ พบปัญหาว่า มีการจอดรถที่ไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่มีงานเทศกาลต่าง ๆ พบว่ามีการจอดรถที่ไม่เป็นระเบียบ ก่อให้เกิดความสับสนและวุ่นวายแก่ผู้ที่จะเดินทางมาใช้สวน เช่น ไม่มีการแบ่งประเภทของรถที่มาโครงการว่าจอดบริเวณใดได้บ้าง รูปแบบของการจอดมีทั้งแบบขนานกับเส้นถนนและตั้งฉาก เป็นต้น

ภาพที่ 6.2.2-1 แสดงการจอดรถบริเวณริมถนนหน้าโครงการช่วงเวลากลางวัน

ภาพที่ 6.2.2-2 และ 6.2.2-3 แสดงการจอดรถ

บริเวณริมถนนหน้าโครงการช่วงเวลาเย็น

2. สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์สนาม พบปัญหาดังนี้

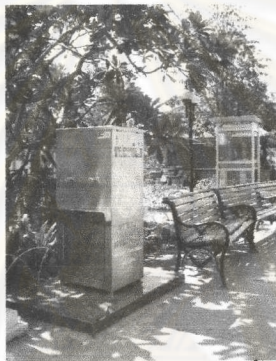
2.1 ปัญหาด้านรูปแบบ แบ่งเป็น

1) การออกแบบที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดต่อผู้ที่มาใช้ คือ โคมไฟแบบตั้งบริเวณริมถนน ซึ่งคนส่วนใหญ่มักจะคิดว่าเป็นถังขยะ ทำให้เกิดความไม่สวยงามและใช้ผิดประเภท เช่น มีคนทิ้งขยะลงไปในโคมไฟ เป็นต้น

ภาพที่ 6.2.2-4 และ 6.2.2-5 แสดงโคมไฟแบบตั้งที่วางใกล้กับถังขยะ

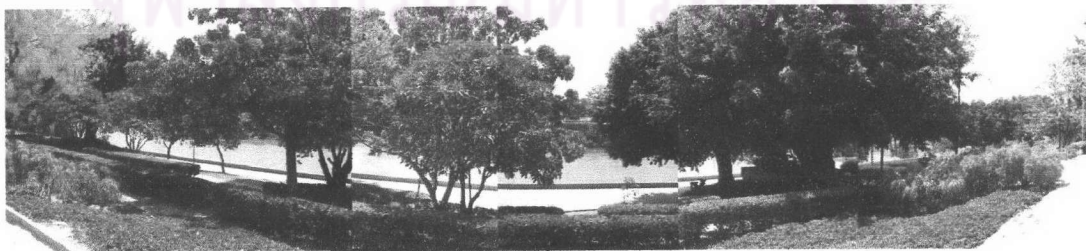
2) ความไม่สอดคล้องกันตลอดทั้งโครงการ พบว่ารูปแบบของอุปกรณ์สนามต่างๆ มีความไม่สอดคล้องกัน ทำให้ขาดความเป็นหนึ่งเดียวกันทั้งโครงการ

ภาพที่ 6.2.2-6 แสดงลักษณะของน้ำดื่มสาธารณะ
เก้าอี้ และตู้โทรศัพท์ภายในสวน

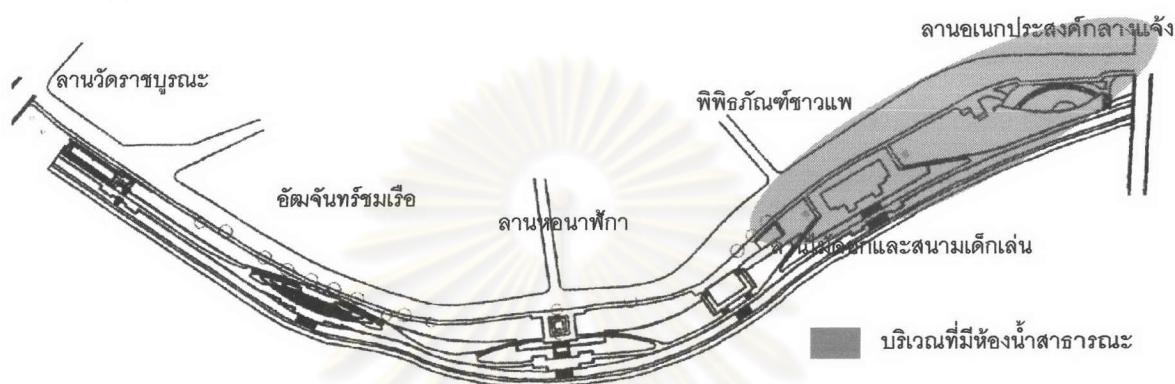
2.2 ปัญหาการกระจายตัวและจำนวน แบ่งเป็น

1) ตำแหน่งของเสาไฟสนามไม่ทั่วถึง จากการสังเกตการณ์พบว่า ตำแหน่งของเสาไฟสนามใหญ่จะมีเฉพาะบริเวณริมถนน ในสวนของพื้นที่ของสนามหญ้า หรือพื้นที่สวน ไม่ค่อยพบเสาไฟ โดยเฉพาะบริเวณเส้นทางริมแม่น้ำ และบริเวณที่มีต้นไม้ขึ้นปกคลุมมาก ส่งผลให้เกิดอันตรายในด้านความปลอดภัยแก่ผู้ที่มาใช้โดยเฉพาะในช่วงเวลากลางคืน

ภาพที่ 6.2.2-7 แสดงพื้นที่หลังสนามเด็กเล่น

2) ตำแหน่งของห้องน้ำ จากการสังเกตการณ์จะพบว่า ตำแหน่งของห้องน้ำกระจายไม่ทั่วพื้นที่โครงการ คือจะมีในเฉพาะในส่วนของลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น พิพิธภัณฑสถานชาวแพ และลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง ทำให้พื้นที่ในส่วนอื่นที่อยู่ไกล (ลานหอนาฬิกา อัมจันทร์ชมเรือ และลานวัดราชบูรณะ) เกิดความไม่สะดวกในการไปใช้ และข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า ห้องน้ำเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนไม่เลือกไปใช้ในพื้นที่อื่นๆ เนื่องจากไกลและไม่สะดวก

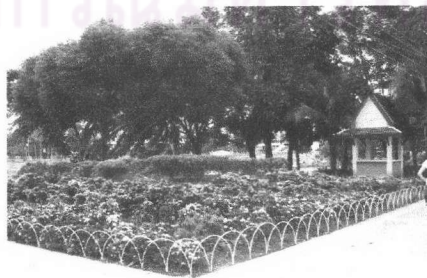

ภาพที่ 6.2.2-8 แสดงพื้นที่ที่มีห้องน้ำสาธารณะ

3. พื้นที่ภายในสวน แบ่งได้ดังนี้

3.1 ลักษณะพื้นที่แบบปิดล้อมและพื้นที่เปิดโล่ง

พบว่า ภายในโครงการสวนชมนานาระยะที่ 1 พื้นที่ที่มีลักษณะปิดล้อมส่วนใหญ่เกิดจากการปิดล้อมของต้นไม้ โดยการปิดล้อมนั้นจะปิดล้อมพื้นที่แต่ไม่ทำให้พื้นที่มีความรู้สึกทึบ แต่ให้ความรู้สึกของความเป็นส่วนตัวมากขึ้น เช่น บริเวณลานหอนาฬิกา ซึ่งมีการกำหนดตั้งแต่ในขั้นตอนแนวความคิดในการออกแบบที่ให้มีพรรณไม้ต่างๆ โอบล้อมลานหอนาฬิกาซึ่งอยู่บริเวณตรงกลาง หรือ พื้นที่บริเวณลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น ก็มีลักษณะการโอบล้อมของต้นไม้เช่นเดียวกับพื้นที่ลานหอนาฬิกา โดยกิจกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ปิดล้อมเป็นกิจกรรมแบบเบา เช่น นั่งหรือนอนพักผ่อนบริเวณใต้ต้นไม้ เป็นต้น

ภาพที่ 6.2.2-9 แสดงพรรณไม้ที่ปิดล้อมบริเวณลานหอนาฬิกา

พื้นที่ลักษณะแบบเปิดโล่งภายในโครงการมี 2 ลักษณะคือ

- 1) เปิดเข้าหาแม่น้ำน่าน คือ พื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะ และพื้นที่อัมจันทร์ชมเรือ
- 2) พื้นที่กับเปิดหาดนน คือ พื้นที่พิพิธภัณฑชาวแพ และพื้นที่ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

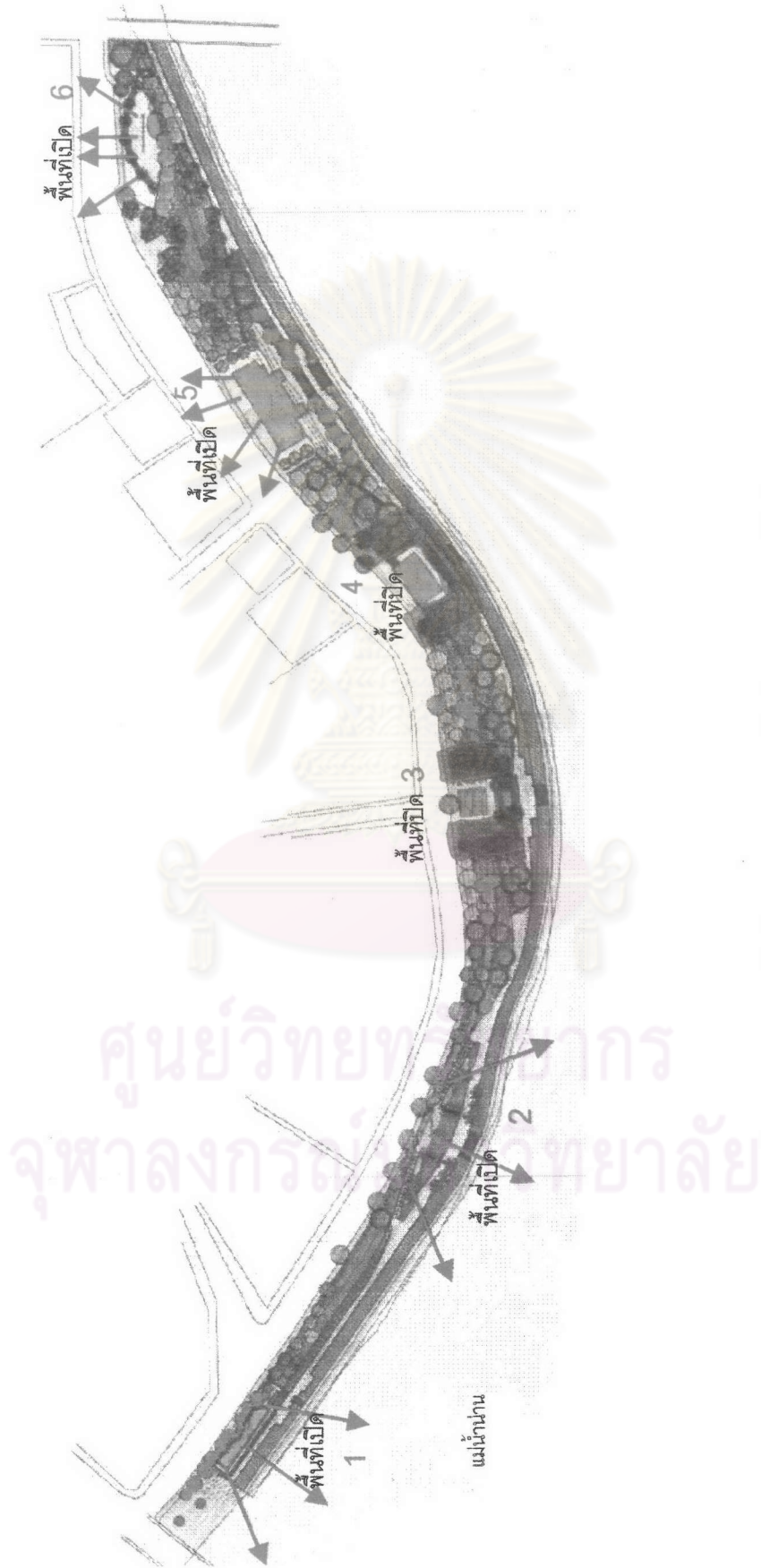
โดยลักษณะของการเปิดโล่งนั้นเกิดจากการใช้งานที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ต่างกัน คือ ส่วนของพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะและพื้นที่อัมจันทร์ชมเรือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมแบบผ่อนคลาย เช่น นั่งพักผ่อน นั่งชมวิว ส่วนพื้นที่พิพิธภัณฑชาวแพและพื้นที่ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง กิจกรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมแบบหนัก เช่น การเล่นแบดมินตัน หรือ เต้นแอโรบิก

ภาพที่ 6.2.2-10 แสดงพื้นที่แบบเปิดโล่งบริเวณอัมจันทร์ชมเรือ

เมื่อเทียบกิจกรรมแบบเบาที่เกิดขึ้นในพื้นที่แบบเปิดโล่งและแบบปิดล้อม พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่จะเกิดในพื้นที่แบบปิดล้อม 3 และ 4 มากกว่าพื้นที่แบบเปิดโล่งที่ 1 และ 2 สาเหตุอาจเกิดจาก เนื่องจากพื้นที่มีลักษณะเปิดโล่งมากเกินไป ทำให้ผู้ไปใช้เกิดความรู้สึกไม่เป็นส่วนตัว และไม่กล้าที่จะเข้าไปใช้ ต่างจากพื้นที่แบบปิดล้อมผู้ใช้จะเกิดความรู้สึกเป็นส่วนตัวมากกว่า ทำให้พื้นที่ลักษณะนี้มีผู้นิยมเข้าไปใช้งาน

ส่วนพื้นที่แบบเปิดโล่งที่ 5 และ 6 การที่มีกิจกรรมเกิดขึ้นอย่างหนาแน่น อาจเนื่องมาจากปัจจัยอื่นที่ช่วยส่งเสริม เช่น มีร้านค้าตั้งอยู่ในบริเวณนั้น พื้นที่อยู่ใกล้กับแหล่งชุมชน และมีการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมในพื้นที่ เช่น การใช้พื้นที่เป็นสถานที่เต้นแอโรบิก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีส่วนช่วยให้ดึงดูดคนมาใช้งานมากขึ้น

ภาพที่ 6.2-9 ผังแสดงพื้นที่ภายในสวนระหว่างพื้นที่แบบเปิดโล่งกับพื้นที่แบบปิดล้อม

3.2 ลักษณะพื้นที่แบบสนามหญ้า (Softscape) และพื้นที่แบบดาดแข็ง (Hardscape)

พบว่าภายในโครงการสวนชมน่านระยะที่ 1 มีพื้นที่แบบสนามหญ้ามากกว่าพื้นที่แบบดาดแข็ง ซึ่งส่งผลต่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโครงการ คือ จะมีกิจกรรมแบบเบาเกิดขึ้นมากกว่ากิจกรรมแบบหนัก (ดูรายละเอียดได้ในบทที่ 4) แสดงให้เห็นว่าลักษณะของพื้นที่นั้นมีส่วนช่วยในการเกิดกิจกรรม และการเลือกที่จะมาทำกิจกรรมภายในสวน

ภาพที่ 6.2.2-12 ผังแสดงพื้นที่ภายในสวนระหว่างพื้นที่แบบสนามหญ้ามกับพื้นที่แบบดาดแข็ง

ภาพที่ 6.2.2-13 แสดงลักษณะของพื้นที่แบบดาดแข็ง

ภาพที่ 6.2.2-14 แสดงลักษณะของพื้นที่แบบสนามหญ้า

4. เส้นทางสัญจรภายในโครงการ

พบว่า ในบางพื้นที่ของโครงการสวนชมนานระยะที่ 1 นั้นมีเส้นทางสัญจรเข้าไปถึงพื้นที่

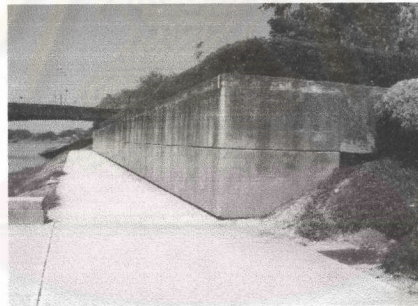
6.2.3 ความปลอดภัยภายในสวน พบปัญหาดังนี้

1. อันตรายที่เกิดจากพื้นที่อับสายตา

ส่งผลให้ผู้มาใช้อาจเกิดอันตรายและไม่ปลอดภัย สาเหตุอาจเกิดจากพื้นที่มีต้นไม้ต่างๆ ขึ้นทึบ ทำให้เกิดจุดหรือมุมอับของสายตา

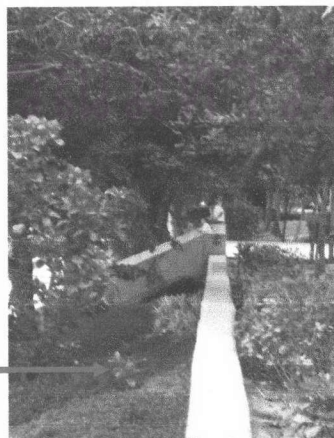

ภาพที่ 6.2.3-1 แสดงลักษณะของพื้นที่ที่เป็นมุมอับสายตา

ภาพที่ 6.2.3-2 แสดงพื้นที่ริมแม่น้ำบริเวณ

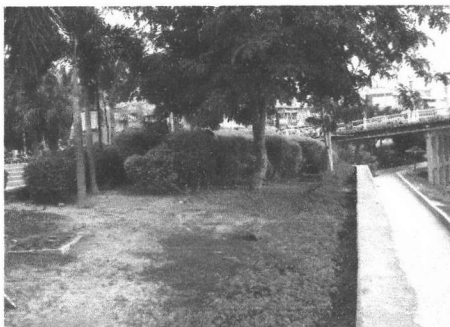
ลานหน้าวัดราชบูรณะที่มีลักษณะอับสายตา

พื้นที่บริเวณนี้

ภาพที่ 6.2.3-3 แสดงพื้นที่บริเวณด้านหลัง

ลานพืชรากันท์ขาวแพที่มีลักษณะอัปสายตา

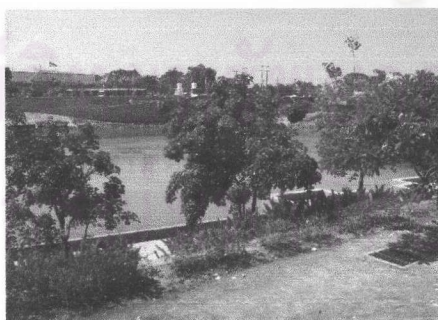
ภาพที่ 6.2.3-4 แสดงพื้นที่ริมแม่น้ำบริเวณด้านลานอเนกประสงค์

กลางแจ้งที่มีลักษณะอัปสายตา

2. อันตรายที่เกิดจากลักษณะของพื้นที่ของโครงการที่มีความลาดชัน ทำให้ในบางพื้นที่หรือในบางจุดไม่สามารถมองจากด้านริมถนนลงมายังเส้นทางริมแม่น้ำได้ชัดเจน ก่อให้เกิดจุดอัปสายตาและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่ออันตรายต่อผู้มาใช้

ภาพที่ 6.2.3-5 แสดงรูปตัดของพื้นที่ในปัญหาด้านมุมมอง

ภาพที่ 6.2.3-6 แสดงมุมมองของคนที่อยู่ด้านบนมองไปยังเส้นทางริมแม่น้ำ

6.2.4 การดูแลรักษาและการจัดการ พบปัญหาดังนี้

1. การดูแลและซ่อมแซม

พบว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์สนามที่โดนทำลายหรือชำรุดและ
ไม่ได้รับการดูแลรักษาจำนวนมากในพื้นที่โครงการ มีดังนี้

เสาไฟ เนื่องจากถูกทำลายโดยการกระทำของผู้คนบางกลุ่ม และไม่ได้รับ
การ
ซ่อมแซม ส่งผลให้ในช่วงเวลากลางคืนมีแสงไฟน้อย และทำให้เกิดปัญหาด้านความปลอดภัย
ตามมา

จากการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม พบว่า สิ่งที่ยูมาทำกิจกรรมใน
ต้องการมากที่สุดคือ เพิ่มแสงสว่างภายในพื้นที่สวน เพราะในเวลากลางคืนสวนจะมีแสงสว่าง
น้อยมากทำให้ผู้คนไม่กล้าที่จะมาใช้ เนื่องจากกลัวอันตราย

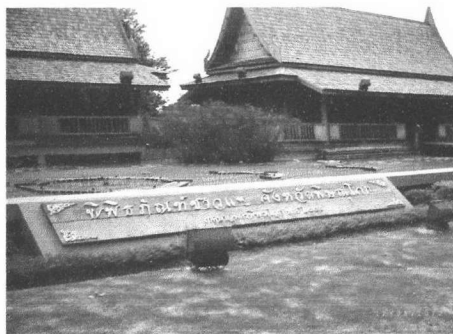

ภาพที่ 6.2.4-1 และ 6.2.4-2 แสดงลักษณะของเสาไฟที่ถูกทำลาย

ภาพที่ 6.2.3-3 แสดงเส้นทางเดิน – รางรับน้ำในเวลากลางคืน

1.2 ป้ายบอกสัญลักษณ์ มีในบางส่วนที่ไม่ได้รับการดูแลซ่อมแซม เช่น ป้ายบอก
อาคารพิพิธภัณฑ์ชาวแพ

ภาพที่ 6.2.4-4 แสดงทางด้านหน้าของอาคารพิพิธภัณฑที่ที่ไม่ได้รับการซ่อมแซม

1.3 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่นๆ พบว่าในบางส่วนถูกทำลาย และไม่ได้รับการซ่อมแซมหรือบำรุงรักษา เช่น เก้าอี้สนาม และน้ำดื่มสาธารณะ เป็นต้น

ภาพที่ 6.2.4-5 แสดงลักษณะของเก้าอี้
นั่งที่ชำรุดภายในโครงการ

ภาพที่ 6.2.4-6 แสดงที่เติมน้ำสาธารณะที่ขาด
การบำรุงทำให้ไม่น่าใช้และไม่สวยงาม

2. ความสะอาด แบ่งได้ดังนี้

2.1 ถังขยะมีการกระจายไม่ทั่วถึง พบว่าตำแหน่งของถังขยะจะมีเฉพาะ

บริเวณเส้นทางเดินเท้าด้านบนของสวน ในส่วนพื้นที่ที่เป็นสนามหญ้าหรือเส้นทางเดิน - วิ่งริมแม่น้ำไม่มีถังขยะ ทำให้ผู้ที่มาทำกิจกรรมเกิดความไม่สะดวกเนื่องจากต้องเดินหาถังขยะไกล และเกิดความมั่งงายทิ้งเศษขยะลงบนสนามหญ้า หรือเส้นทางต่างๆ

ภาพที่ 6.2.4-7 และ 6.2.4-8 แสดงพื้นที่ของสวนสาธารณะมีขยะทิ้งเกลื่อนกลาด

2.2 การเก็บและดูแลทำความสะอาด จะพบปัญหานี้โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีงานเทศกาล มีผู้คนจำนวนมากทำให้ปริมาณของขยะเพิ่มมากขึ้น แต่จำนวนของผู้ดูแลรักษาความสะอาดมีจำนวนน้อย การเก็บทำความสะอาดขยะไม่เพียงพอกับการใช้งานของผู้มาทำกิจกรรม

ภาพที่ 6.2.4-9 แสดงถังขยะล้นบริเวณเส้นทางเดินเท้าริมถนน

2.3 การดูแลทำความสะอาดของห้องน้ำ จะพบปัญหานี้โดยเฉพาะในช่วงที่มีเทศกาลเนื่องจากมีจำนวนของผู้ใช้ห้องน้ำมีจำนวนมาก ทำให้ห้องน้ำไม่เพียงพอ อีกทั้งในบางจุดไม่มีคนดูแลทำความสะอาด ส่งผลให้ห้องน้ำสกปรกและไม่น่าใช้

6.2.5 การใช้พืชพรรณ พบปัญหาดังนี้

1. ความร่มรื่นและสวยงาม

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่ใช้สวนสาธารณะพบว่า ผู้ที่ใช้สวนมีความต้องการให้เพิ่มต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่ พื้นที่ที่ผู้คนที่มาใช้บริการต้องการให้ปลูกต้นไม้คือ

1.1 เส้นทางเดิน-วิ่งริมแม่น้ำ เนื่องจากพื้นที่นี้จะมีการใช้งานที่หนาแน่นตั้งแต่ใน

ช่วงเวลาประมาณ 15.00 – 19.00 น. และผู้คนส่วนใหญ่ชอบที่จะนั่งพักผ่อนบริเวณริมแม่น้ำอีก ด้วย ซึ่งปัจจุบันเส้นทางนี้มีต้นไม้ปลูกจำนวนน้อย

ภาพที่ 6.2.5-1 แสดงเส้นทางเดิน – ริมแม่น้ำว่าไม่มีการปลูกต้นไม้

1.2 พื้นที่ลานวัดราชบูรณะ จากการสอบถามผู้คนที่ใช้จะพบว่า คนที่มาใช้พื้นที่ลานวัดราชบูรณะต้องการให้มีการปลูกต้นไม้เพิ่มในพื้นที่นี้ เนื่องจากปัจจุบันในพื้นที่จะมีลานโล่ง ซึ่งไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไร และไม่มีคนเข้าไปใช้

ภาพที่ 6.2.5-2 แสดงการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ลานวัดราชบูรณะ

1.3 มีจำนวนของพืชพรรณที่มีสีสนน้อย ทำให้สวนขาดความสวยงาม และจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่ใช้สวนพบว่า มีต้องการให้เพิ่มต้นไม้ที่มีสีสน สดใส เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพิ่มเติม เป็นต้น

ภาพที่ 6.2.5-3 แสดงภาพรวมของพรรณไม้ในพื้นที่โครงการ

2. การดูแลรักษา

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลสวน ทำให้ทราบว่า ปัญหาสวนใหญ่ที่เกี่ยวกับการดูแลสวนคือ มีต้นไม้บางชนิดไม่ทนและตายง่าย หรือต้นไม้เหี่ยวทำให้สวนไม่สวยงาม โดยเฉพาะต้นไม้จำพวกไม้ประดับ หรือไม้พุ่ม สวนใหญ่จะพบในฤดูร้อนซึ่งต้องมีการดูแลรดน้ำอยู่เสมอ

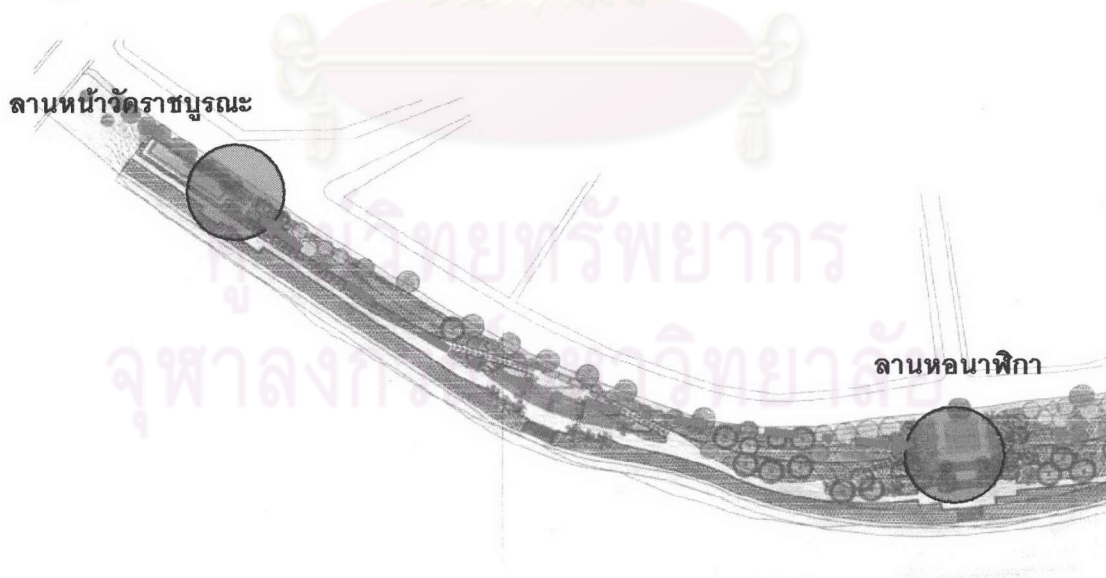
6.3 ข้อเสนอในการปรับปรุงสวนชมม่าน

6.3.1 ข้อเสนอการแก้ปัญหาด้านการใช้พื้นที่

1. การแก้ปัญหาการกระจายตัวของกิจกรรม

จากปัญหาการกระจายตัวของกิจกรรมที่ไม่ทั่วโครงการ โดยพื้นที่ที่มีกิจกรรมหนาแน่นคือ พื้นที่ตั้งแต่ลานหอนาฬิกา , ลานพิพิธภัณฑสถานชาวแพ และลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง ส่วนพื้นที่ที่กิจกรรมเบาบาง คือ อัฒจันทร์ชมเรือ และบริเวณลานหน้าวัดราชบูรณะ เพราะฉะนั้น การจะทำให้สวนชมม่านมีกิจกรรมต่อเนื่องกันทั้งโครงการ ควรมีสิ่งดึงดูด หรือมีกิจกรรมที่สามารถทำให้แต่ละพื้นที่มีความเชื่อมต่อกัน

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่มาทำกิจกรรมบริเวณลานหอนาฬิกา ทำให้ทราบว่า ผู้คนที่มาทำกิจกรรมต้องการให้เพิ่มสวนสุขภาพบริเวณลานหอนาฬิกา จึงเสนอให้มีการทำสวนสุขภาพเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อมาจากพื้นที่ลานหอนาฬิกา ผ่านอัฒจันทร์ชมเรือไปยังลานหน้าวัดราชบูรณะ เพื่อช่วยเกิดการกระจายของผู้ที่มาใช้สวนมากขึ้น

ภาพที่ 6.3.1-1 แสดงแนวเชื่อมต่อของสวนสุขภาพ

2. การปรับปรุงพื้นที่ไม่ให้เกิดปัญหาอาณาเขตครอบครอง และการใช้พื้นที่ทำกิจกรรมไม่เหมาะสม

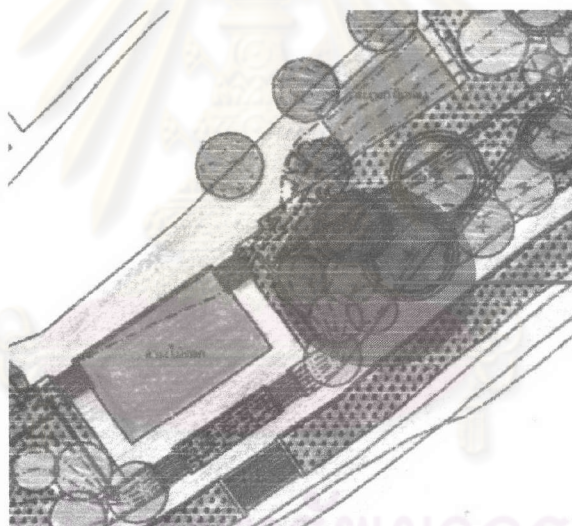
จากปัญหาที่พบ สามารถสังเกตได้ว่า พื้นที่ที่เกิดปัญหาในด้านนี้มักจะเป็นพื้นที่ที่มีต้นไม้ปกคลุมมาก โดยเฉพาะไม้จำพวกไม้พุ่มและไม้คลุมดิน อีกทั้งพื้นที่ยังมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงระดับ ข้อเสนอในการปรับปรุงพื้นที่มีดังนี้

2.1 ควรปลูกไม้จำพวกไม้พุ่มและไม้คลุมดินให้น้อยลง เพื่อเปิดพื้นที่ให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจนขึ้น และเน้นปลูกไม้ที่มีขนาดใหญ่และให้ร่มเงามากขึ้น

2.2 ปรับระดับของพื้นที่ในบางส่วน ลดความต่างระดับของพื้นที่

2.3 ตัวอย่างการปรับปรุง

1) พื้นที่บริเวณลานไม้ดอก

ภาพที่ 6.3.1-4 ผังแสดงพื้นที่ลึบสายตาระยะลานไม้ดอก

พื้นที่ A: ปัจจุบันในบริเวณพื้นที่ A มักจะมีรั้วนั่งจับกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น สูบบุหรี่ หรือหนีโรงเรียน เป็นต้น เนื่องจากพื้นที่มีความต่างระดับกับ อีกทั้งยังมีต้นไม้ขึ้นที่บดบังสายตาผู้ผ่านไปมาได้

กลุ่มของไม้พุ่มที่
บังสายตา

ภาพที่ 6.3.1-5 แสดงกลุ่มของไม้พุ่มในพื้นที่ A

ภาพที่ 6.3.1-6 แสดงลักษณะของพื้นที่ A

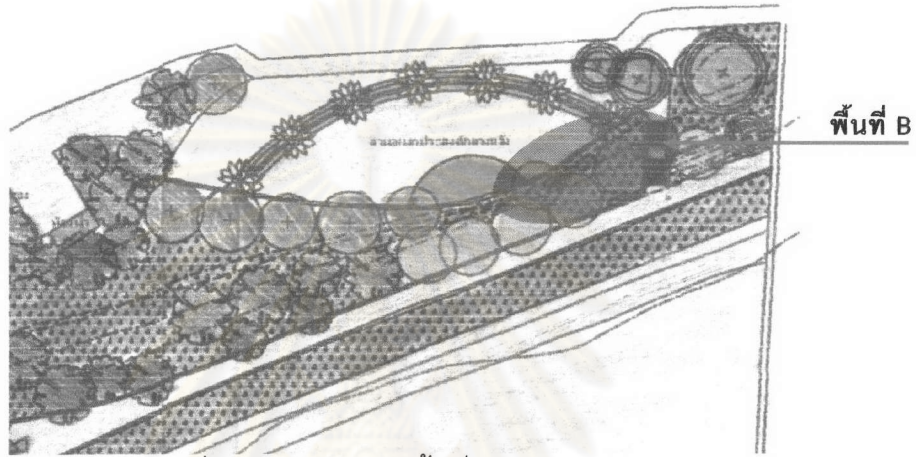

ภาพที่ 6.3.1-7 แสดงลักษณะของพื้นที่ A

ข้อเสนอ : เดิมในพื้นที่ก็มักจะไม่มีกิจกรรมเกิดขึ้นมากนัก ลักษณะของพื้นที่เป็นเนินที่มีไม้เลื้อยขึ้นสลัดกับดิน ไม้เลื้อยโตและแผ่ได้ไม่เต็มที่ มีแสงแดดไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต เนื่องจากมีเงาของต้นไม้ใหญ่บัง แต่พื้นที่ที่มีความร่มรื่นเหมาะแก่การนั่งเล่น พักผ่อน ทำกิจกรรมแบบผ่อนคลาย (จะเห็นได้จากบทที่ 4 การสังเกตพบว่า บริเวณที่นั่งใกล้เคียงกับพื้นที่นี้ มักจะมีผู้มาใช้อยู่เสมอ) เสนอให้ปรับพื้นที่ A ให้มีลักษณะเป็นลานขั้นบันไดและนำเก้าอี้สนามมาวาง เพื่อส่งเสริมให้มีกิจกรรมเกิดขึ้นอยู่ตลอด

2) พื้นที่ด้านหลังลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

ปัจจุบันพื้นที่ B อยู่ด้านหลังลานอเนกประสงค์ไม่ค่อยมีการใช้งาน ลักษณะของพื้นที่มีไม้พุ่มขึ้นคลุมเป็นกลุ่มๆ โดยพุ่มไม้ดังกล่าวจะเป็นตัวส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมขึ้น

ภาพที่ 6.3.1-8 ผังแสดงพื้นที่ลับสายตาบริเวณ
ด้านหลังลานอเนกประสงค์

ภาพที่ 6.3.1-9 แสดงพุ่มไม้บริเวณด้านหลัง
ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

เสนอให้มีการย้ายพุ่มไม้ออกจากพื้นที่นี้ เพื่อทำให้มีความโล่งมากขึ้น โดยไม้พุ่มที่ย้ายออกไปนำไปปลูกบริเวณด้านหลังของอาคารห้องน้ำและร้านค้าที่อยู่ใกล้กับลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง เพื่อช่วยบดบังทัศนียภาพที่ไม่สวยงามที่เกิดจากน้ำล้างทำความสะอาดจากร้านค้าและห้องน้ำ

ภาพที่ 6.3.1-10 แสดงพื้นที่ด้านหลังห้องน้ำที่อยู่ใกล้
กับลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

3. ปรับพื้นที่บางแห่งให้เกิดความน่าสนใจ

บางบริเวณของสวนชมนานไม่มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างเต็มที่ ถูกปล่อยให้ เป็นพื้นที่ที่มีเพียงไม้คลุมดินขึ้นเท่านั้น หากมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ช่วยส่งเสริมกิจกรรมหรือทำ เป็นจุดหมายตาของโครงการ อาจช่วยส่งเสริมให้พื้นที่ให้สวนชมนานมีจุดดึงดูดใจ และยังเป็น จุดหมายตาของโครงการได้อีกด้วย เช่น พื้นที่บริเวณลานหอนาฬิกา ลักษณะของพื้นที่ปัจจุบันมี เนินดินปลูกไม้พุ่มคลุมดิน พื้นที่นี้ถือว่าอยู่ตรงกลางของโครงการสวนชมนาน อาจมีการ ปรับเปลี่ยนเนินดินให้เป็นลานน้ำพุ เพื่อช่วยให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น

6.3.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านองค์ประกอบของสวน

1. การแก้ปัญหาเรื่องที่จอดรถ

จากปัญหาเรื่องการจอดรถที่ไม่เป็นระเบียบ เสนอให้มีการจัดระบบการจอดรถ ใหม่ คือ แบ่งพื้นที่ให้ชัดเจนระหว่างรถยนต์และรถจักรยานยนต์หรือจักรยาน เพื่อความเป็น ระเบียบให้มีการจอดรถยนต์ให้จอดเป็นแบบ 45 องศา ทั้งโครงการ เพื่อความเป็นระเบียบ อีกทั้ง ช่วยประหยัดพื้นที่ในการจอดรถ ซึ่งลักษณะการจอดแบบนี้จะต่อเนื่องไปถึงที่จอดรถของโครงการ สวนชมนานระยะที่ 2 บริเวณตลาดไนท์บาร์ซ่าที่ปัจจุบันมีการจอดรถแบบ 45 องศาอยู่แล้ว

2. การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์สนาม

จากปัญหาหลักๆ ของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์สนาม คือ มีจำนวนไม่ เพียงพอ และขาดการดูแลบำรุงรักษา มีข้อเสนอในการปรับปรุงดังนี้

2.1 ถังขยะ ควรเพิ่มจำนวนของถังขยะในบริเวณเส้นทางเดิน-วิ่งริมแม่น้ำ และมี ระยะห่างของถังขยะไม่ไกลเกินไป เพื่อช่วยเพิ่มความสะอาดแก่ผู้ที่มาทำกิจกรรม

2.2 น้ำดื่มสาธารณะ พบว่าในพื้นที่ลานไม้ดอกและสนามเด็กเล่น กับพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะไม่มีน้ำดื่มสาธารณะ เพราะฉะนั้นควรเพิ่มจำนวนของน้ำดื่มสาธารณะ เพื่อช่วยเพิ่มความสะอาดแก่ผู้ที่มาทำกิจกรรมโดยเฉพาะการออกกำลังกาย อีกทั้งยังเป็นสิ่งดึงดูดให้คนเลือกที่จะไปทำกิจกรรมในพื้นที่นั้นๆ เพิ่มมากขึ้น

2.3 เสาไฟ ปัจจุบันภายในพื้นที่ของสวนชมนานมีเสาไฟที่โดนทำลายอยู่มากมาย จึงควรมีการซ่อมแซมและเปลี่ยนวัสดุในการทำเสาไฟใหม่ โดยเลือกใช้วัสดุที่ทนทานได้ยาก เพื่อป้องกันการกระทำของกลุ่มคนบางกลุ่มที่มักทำลายข้าวของภายในสวน และควรเพิ่มจำนวนของเสาไฟด้วยโดยเฉพาะบริเวณที่มีกลุ่มของต้นไม้ขึ้นหนาที่บ และพื้นที่ที่ล้มสายตาคนเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ผู้ที่มาใช้สวน

2.4 จำนวนของห้องน้ำสาธารณะ เนื่องจากในปัจจุบันตำแหน่งของห้องน้ำสาธารณะมีอยู่บริเวณลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง และบริเวณพิพิธภัณฑสถานฯ แต่การเปิดให้บริการในช่วงวันธรรมดา และวันเสาร์-อาทิตย์นั้น จะเปิดเฉพาะบริเวณลานอเนกประสงค์กลางแจ้งเท่านั้น จึงควรมีการเพิ่มจำนวนของห้องน้ำภายในสวนให้มากขึ้น เช่น บริเวณพื้นที่อิมจันทร์ชมเรือ (ในบริเวณสนามหญ้าด้านบนที่ติดกับถนน) เพื่อความสะดวกของผู้ใช้ และยังเป็นสิ่งดึงดูดให้คนที่มาทำกิจกรรมเลือกไปใช้บริการในพื้นที่อื่น ๆ อีกด้วย

2.5 เก้าอี้สนาม ปัจจุบันพื้นที่สนามหญ้าสวนใหญ่ภายในโครงการไม่มีเก้าอี้สนาม แต่กิจกรรมที่มีผู้ให้ความนิยมภายในสวนส่วนหนึ่งคือ การนั่งเล่น โดยเฉพาะบริเวณใต้ต้นไม้ต่างๆ จึงควรเพิ่มจำนวนของเก้าอี้สนาม เพื่อช่วยส่งเสริมกิจกรรมให้เพิ่มมากขึ้น เช่น ในพื้นที่สนามหญ้าด้านข้างอิมจันทร์ชมเรือ หรือพื้นที่สนามหญ้าด้านข้างลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง เป็นต้น

ภาพที่ 6.3.2-1 แสดงกลุ่มของต้นไม้ใหญ่ในบริเวณสนามหญ้า
ข้างลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง

3. การแก้ปัญหาด้านพื้นที่

จากข้อมูลปัญหาด้านพื้นที่ มีประเด็นที่น่าสนใจคือ พื้นที่ลักษณะเปิดโล่งและเป็นพื้นที่ลาดแข็ง จะเกิดกิจกรรมน้อยกว่าเมื่อเทียบกับพื้นที่ลักษณะเปิดโล่งแต่เป็นสนามหญ้า อาจเนื่องจากพื้นที่มีต้นไม้ไม่พอ อีกทั้งยังมีความร้อนจากวัสดุพื้นผิว ควรมีการปลูกต้นไม้ที่ให้ร่มเงาเพิ่มในพื้นที่บริเวณลักษณะนี้ เช่น บริเวณลานโล่งในพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะ เป็นต้น จะมีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ได้

ภาพที่ 6.3.2-2 แสดงบริเวณลานโล่งในพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะ

6.3.3 ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงพืชพรรณ มีดังนี้

1. ปรับปรุงพืชพรรณเพื่อช่วยลดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

เลือกใช้ไม้ยืนต้นแทนไม้พุ่ม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีปัญหาด้านนี้ เช่น ด้านหลัง

ลานอเนกประสงค์กลางแจ้ง เป็นต้น

2. ปลูกพรรณไม้ให้มีความหลากหลายมากขึ้น

โดยเฉพาะไม้จำพวกไม้ดอกที่ออกตามฤดูกาลหรือออกดอกตลอดปีมากขึ้น เพื่อเพิ่มสีสัน และความสวยงามให้แก่โครงการ และควรเพิ่มจำนวนของต้นไม้ โดยเฉพาะไม้ที่ให้ร่มเงาในพื้นที่ที่เป็นลานโล่ง เช่น ในพื้นที่ลานหน้าวัดราชบูรณะ เป็นส่วนที่ช่วยให้มีผู้มาใช้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในเวลากลางวัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย